

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa W. S.
przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi im [...] w P.
o przywrócenie do pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27
lipca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 28 maja 2021 r., sygn. akt III Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 28 maja 2021 r., III Pa [...], oddalił apelację pozwanego Wojewódzkiego Szpitala im [...] w P. od wyroku Sądu Rejonowego w P. z 14 grudnia 2020 r., IV P [...], przywracającego powoda W. S. do pracy u strony pozwanej na poprzednich warunkach pracy i płacy.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w całości skargą kasacyjną. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej formułując istotne zagadnienia prawne: a/ czy samowolny zabór przez pracownika ładowarki GPS, stanowiącej własność pracodawcy, może stanowić podstawę do rozwiązania z nim umowy o pracę, także w trybie dyscyplinarnym, w sytuacji gdy kwestia owego zaboru została wymieniona przez pracodawcę w ciągu zdarzeń uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem, a powód przyznał się do jej zaboru? b/ na ile na kanwie Kodeksu

pracy w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być szczegółowo i kazuistycznie wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy? Skarżący wskazał również na konieczność wykładni art. 30 § 4 k.p. w zakresie formy oraz koniecznych elementów składowych oświadczenia pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia i czy zarzucenie ciężkich naruszeń podstawowych obowiązków pracowniczych z jednoczesnym opisem wydarzeń je powodujących stanowi wypełnienie dyspozycji wskazanej w omawianym przepisie, a to zawiera przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy o pracę, a jeżeli nie, to jak należy traktować takie oświadczenie pracodawcy i jakie winno rodzić ono skutku na zawisłe postępowanie sądowe. Na zakończenie wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż sąd drugiej instancji w sposób istotny dopuścił się naruszenia przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności rażąco naruszył art. 327¹ w związku z art. 391 § 1 k.p.c., gdyż niewystarczająco wyjaśnił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy prawnej swojego rozstrzygnięcia, a także nie wskazał należycie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Warunkiem skuteczności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest przedstawienie problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej

wykładni. Takim zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, lecz także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przedstawienie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez sformułowanie problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało, i powołanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wtedy Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” i to „istotnym” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307).

Odnosząc się do drugiej przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania przedstawionej przez skarżącego, należy wskazać na ugruntowane stanowisko judykatury, że w przypadku powołania się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący ma obowiązek nie tylko określić przepisy wymagające wykładni, ale także wskazać poważne wątpliwości interpretacyjne związane z ich stosowaniem wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości bądź rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 2014 r., III SK 63/13, LEX nr 1455742). Dodatkowo niezbędne jest wykazanie, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni bądź jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 lutego 2014 r., I PK 269/13, LEX nr 1646096).

Ponadto, istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w określonej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383; z 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522 oraz z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Natomiast przy powołaniu się w skardze kasacyjnej na przesłankę przedsądu jaką jest jej oczywista zasadność należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanych przez siebie przesłanek przedsądu. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, iż wynikający z art. 45 § 1 k.p. wymóg zasadności wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony implikuje ustanowienie z mocy art. 30 § 4 k.p. obowiązku wskazania przez

pracodawcę w pisemnym oświadczeniu woli o rozwiązaniu stosunku zatrudnienia przyczyny owego wypowiedzenia. Wskazanie tejże przyczyny lub przyczyn przesądza o tym, iż spór przed sądem pracy może się toczyć tylko w ich granicach. Okoliczności podane pracownikowi na uzasadnienie decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy, a następnie ujawnione w postępowaniu sądowym, muszą być takie same, zaś pracodawca pozbawiony jest możliwości powoływania się przed organem rozstrzygającym spór na inne przyczyny mogące przemawiać za słusnością wypowiedzenia umowy (wyrok Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2010 r., II PK 306/09, LEX nr 602696). Pracodawca nie wywiązuje się z obowiązku wynikającego z art. 30 § 4 k.p. wówczas, gdy albo w ogóle nie wskazuje przyczyny wypowiedzenia, albo kiedy wskazanie przyczyny jest pozorne w tym znaczeniu, że jest ona niedostatecznie jasna, konkretna, a w rezultacie niezrozumiała dla pracownika i niepoddająca się weryfikacji w postępowaniu sądowym. W sprawie niniejszej Sąd odwoławczy przyjął, że pozwany nie wskazał jakie konkretnie działania czy zaniechania powoda powodowały, że naruszył on swoje podstawowe obowiązki. Pracodawca jedynie w uzasadnieniu oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę opisał całe zdarzenie z dnia 18 grudnia 2019 r., przytoczył ustalenia komisji badającej sprawę, lecz nie wskazał jaką rolę w zdarzeniu odegrał powód. Tym samym przedstawione w wypowiedzeniu przyczyny były zbyt ogólne. Kwestia dostatecznie konkretnego i zrozumiałego dla pracownika wskazania przyczyny jest podlegającą ustaleniu okolicznością faktyczną. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest zaś związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Natomiast lokowanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w przepisach prawa procesowego opartych na swobodnym uznaniu nie mieści się w ramach art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy wywód Sądu drugiej instancji stanowi wypadkową swobodnej oceny dowodów, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania. W analizowanym wypadku Sąd Okręgowy wyjaśnił okoliczności, dla których uznał żądanie pracownika za zasadne. Tak przyjęty model procedowania nie opiera się na skrajnych wersjach, atypowych ciągach logicznych. Oceny tej nie modyfikuje odwołanie się do powinności Sądu drugiej instancji (art. 378 i 382 k.p.c.).

Wobec niewykazania przez skarżących istnienia powołanych przesłanek przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]